

Chính sách Tăng trưởng Xanh của Liên minh châu Âu – Các nhà đầu tư nên xử lý như thế nào?

Giới thiệu

Thông báo của Ủy ban châu Âu đưa ra ngày 11 tháng Mười hai năm 2019 quy định khuôn khổ để làm thế nào châu Âu trở thành lục địa đầu tiên không gây biến đổi khí hậu, còn gọi là chính sách Tăng trưởng Xanh (“Chính sách”). Đến năm 2050, Ủy ban châu Âu mới có kế hoạch chuyển đổi nền kinh tế châu Âu thông qua việc cải cách toàn bộ các chính sách ngành có liên quan và đạt được mức hoàn toàn không phát thải các-bon.

1. Tổng quan và các Ngành liên quan

Chính sách Tăng trưởng Xanh của Liên minh châu Âu là một lộ trình với các hành động cụ thể để sử dụng có hiệu quả tối đa các nguồn tài nguyên bằng cách đạt được một nền kinh tế sạch và tuần hoàn. Hơn nữa, Chính sách này cũng nhằm ngăn chặn sự thay đổi khí hậu, đảo ngược tổn thất đa dạng sinh học và cắt giảm ô nhiễm.

Cụ thể, Chính sách này đi sâu chỉnh các ngành sau: giao thông vận tải, nông nghiệp, xây dựng, và công nghiệp, xi măng, thép, công nghệ thông tin và truyền thông, hóa chất và dệt. Rõ ràng là Chính sách này sẽ đổi mới toàn bộ cách các doanh nghiệp lớn nhất trên thế giới quản lý các mối quan hệ kinh doanh của họ. Các công cụ cụ thể mà Ủy ban châu Âu mới có kế hoạch đưa ra trong các năm tới được liệt kê dưới đây.

2. Các Biện pháp và/hoặc các Công cụ cần ban hành

Trước hết, khuôn khổ pháp lý được lên kế hoạch tích hợp tham

vọng chính trị của châu Âu trở thành châu lục đầu tiên không gây biến đổi khí hậu vào năm 2050. Trong vòng 100 ngày, Ủy ban châu Âu sẽ giới thiệu “Luật Khí hậu” đầu tiên của Liên minh châu Âu. Theo đó, tất cả các chính sách có liên quan đến khí hậu sẽ được sửa đổi. Các chính sách này bao gồm: Hệ thống Mua bán Phát thải, Chế độ Đánh thuế Năng lượng, quy chế về giảm phát thải các khí gây hiệu ứng nhà kính và quy chế về sử dụng đất, thay đổi mục đích sử dụng đất và lâm nghiệp.

Thứ hai, sẽ có hàng loạt công cụ cụ thể mới. Một trong số đó là cơ chế điều chỉnh giới hạn các-bon, đảm bảo rằng giá nhập khẩu phản ánh nội dung các-bon của hàng hóa. Vấn đề mà cơ chế này càng càng phức tạp mang tính hai mặt. Một mặt, có thể là cơ sở sản xuất được chuyển từ Liên minh châu Âu sang các nước khác có ít tham vọng hơn về giảm phát thải. Mặt khác, các sản phẩm của Liên minh châu Âu có thể bị thay thế bằng các sản phẩm thâm dụng các-bon nhập khẩu. Một công cụ khác là thuế xuất của Ủy ban châu Âu về mức thuế giá trị gia tăng (GTGT). Thuế xuất này có thể quy định các ưu đãi dành cho những ngành khác nhau và điều chỉnh giá.

Còn nữa, thông qua Chiến lược từ Trang trại đến Bàn ăn, các hội nghị khác nhau (ví dụ như về Đa dạng Sinh học sẽ được tổ chức vào tháng Mười năm 2020 ở Trung Quốc) và việc tham vấn các cộng đồng, Ủy ban châu Âu nhằm đảm bảo phức tạp nhất đa dạng sinh học và sử dụng quá mức thuế bảo vệ thực vật hóa học, không chỉ ở quy mô châu Âu mà trên toàn cầu. Hội nghị thượng đỉnh năm 2020 ở Bắc Kinh và Lai-xích sẽ tạo ra một cơ hội nữa để củng cố mối quan hệ đối tác giữa Liên minh châu Âu và Trung Quốc.

Thứ ba, nhằm đạt được các chỉ tiêu khí hậu đề ra cho năm 2030, các chính sách đầu tư của Liên minh châu Âu cũng nên được điều chỉnh. Dự đoán rằng sẽ cần có thêm 260 tỷ Euro (bằng 1,5% GDP của Liên minh châu Âu năm 2018). Về vấn đề này, vào đầu năm 2020, Ủy ban châu Âu sẽ ban hành Chính sách Tài trợ Tăng trưởng Xanh. Theo cùng hướng này, sẽ có một Cơ chế Chuyển đổi Đứng trên tập trung vào những Vùng và những ngành phụ thuộc

nhập vào nhiên liệu hóa thạch và các quy trình thâm dụng các-bon. Cơ chế này sẽ cung cấp các nguồn tài chính bổ sung để thúc đẩy các hoạt động các-bon thấp và phục hồi khí hậu.

Tiếp theo, những tác động tiềm tàng đối với các nhà đầu tư sẽ được giới thiệu theo từng ngành, lĩnh vực.

3. Hiệu ứng đối với các nhà đầu tư trong/ ngoài Liên minh châu Âu

Nói chung, cơ chế điều chỉnh giới hạn các-bon có thể tác động đến các nhà đầu tư trong toàn bộ những ngành, lĩnh vực mà lựa chọn chuyển hoạt động sản xuất của họ ra ngoài Liên minh châu Âu vì lý do chính sách phát thải thấp hoặc nhập khẩu các sản phẩm của những ngành, lĩnh vực phát thải các-bon cao vào Liên minh châu Âu. Một cách tiềm tàng, các tổ chức kinh tế này có thể phải đương đầu với việc điều chỉnh giá nhập khẩu để phản ánh hàm lượng các-bon của họ.

Hơn nữa, có thể dự kiến rằng các doanh nghiệp sẽ được yêu cầu tiết lộ thêm dữ liệu về khí hậu và môi trường để các nhà đầu tư được thông báo đầy đủ về tính bền vững của những khoản đầu tư của họ. Với mục đích này, Ủy ban châu Âu sẽ xem xét lại Chế độ Báo cáo Phi tài chính. Cũng sẽ có những hành động để giải quyết các “tuyên bố tăng trưởng xanh” sai lệch, vì vậy, các nhà đầu tư nên cẩn trọng với tuyên bố của mình và biết rằng Ủy ban sẽ có một phương pháp chuẩn để đánh giá tác động đối với đầu tư và các hoạt động kinh doanh khác đối với môi trường.

Liên quan đến lĩnh vực lưu trữ, Ủy ban châu Âu sẽ thúc đẩy sản xuất pin được sản xuất tại Liên minh châu Âu. Năm 2020, theo kế hoạch, văn bản pháp luật sẽ được đưa xuất để đảm bảo chuỗi giá trị pin an toàn, tuần hoàn và bền vững thông qua Viện trợ Nhà nước có mục đích. Điều này dẫn đến kết luận tạm thời rằng việc nhập khẩu một số loại pin, ví dụ từ Trung Quốc, có thể bị hạn chế.

Trong lĩnh vực thực phẩm, thông qua cải cách thuế GTGT, có thể hy vọng rằng các ngành công nghiệp rau quả hữu cơ sẽ được cung

cấp hỗ trợ để phân ánh tham vọng môi trường tương ứng. Ngoài ra, Ủy ban châu Âu sẽ xác định các biện pháp, bao gồm cả lập pháp, để làm giảm việc sử dụng các thuốc bảo vệ thực vật hóa học, phân bón và kháng sinh. Một trong số đó là việc sử dụng nhãn rõ ràng cho các sản phẩm đầu tư bán lẻ và xây dựng tiêu chuẩn trái phiếu xanh của EU để tạo thuận lợi cho đầu tư phù hợp.

Trong lĩnh vực vận tải, Ủy ban châu Âu có quan điểm rằng Liên minh châu Âu nên ngừng xuất khẩu chẹt thép ra ngoài biên giới lãnh thổ của mình và các quy tắc vận chuyển chẹt thép và xuất khẩu bất hợp pháp phải được sửa đổi. Hơn nữa, Chế độ Đánh thuế Năng lượng sửa đổi có thể sẽ làm thay đổi giá vận tải trong lĩnh vực hàng không và hàng hải.

Trong lĩnh vực năng lượng, các lĩnh vực ưu tiên là: hydro sạch; pin nhiên liệu; các nhiên liệu thay thế khác; thu giữ, lưu trữ và sử dụng các-bon. Những lĩnh vực này có thể mong đợi tài trợ cấp tập hơn từ Liên minh châu Âu. Tuy nhiên, các tổ chức tài chính của ngành nhiên liệu hóa thạch nên thận trọng trong đầu tư kể từ khi Ủy ban châu Âu đã xuất phát giảm trợ cấp nhiên liệu hóa thạch và xem xét các chế độ thuế trong những phân ngành nhiên liệu hàng không và hàng hải. Đặc biệt, việc mở rộng hệ thống mua bán phát thải châu Âu sang lĩnh vực hàng hải sẽ được đề xuất.

Trong lĩnh vực xây dựng, Ủy ban châu Âu sẽ thực thi tích cực hơn pháp luật về hiệu suất năng lượng của các tòa nhà. Các nhà đầu tư nên đảm bảo rằng các thiết kế của những tòa nhà mới hoặc được cải tạo phù hợp với nền kinh tế tuần hoàn vì Quy chế về Sản phẩm Xây dựng sẽ được xem xét lại. Mục tiêu của Ủy ban châu Âu là để đảm bảo rằng giá của các nguồn năng lượng khác nhau đem lại những tín hiệu đúng về hiệu quả năng lượng. Theo đó, các nhà đầu tư có thể mong đợi một sự thay đổi về giá cát, sỏi và bê tông.

Trong các ngành sử dụng nhiều năng lượng (như: thép, xi măng, dệt may và hóa chất), dự kiến các mô hình kinh doanh mới sẽ

được thúc đẩy với những tiêu chuẩn tối thiểu cho các sản phẩm trước khi chúng được đưa ra thị trường. Hơn nữa, đến năm 2030, Ủy ban châu Âu sẽ thiết lập các yêu cầu rằng tất cả các bao bì trong thị trường Liên minh châu Âu có thể tái sử dụng hoặc tái chế. Do đó, các nhà đầu tư trong những ngành này nên chú ý nhiều hơn đến lựa chọn đầu tư và tập trung vào tài chính bền vững.

Không chỉ khu vực tư nhân mà cả khu vực công sẽ bị ảnh hưởng. Một yêu tố quan trọng khác cho các hiệp định thương mại toàn diện trong tương lai là để xuất của Ủy ban châu Âu về việc tôn trọng Thỏa thuận Pa-ri như một yêu tố thiết yếu để ký kết các điểu ước quốc tế này. Do đó, nếu một quốc gia ngoài Liên minh châu Âu muốn ký kết thỏa thuận thương mại với Liên minh châu Âu thì nên tôn trọng các quy định của Thỏa thuận Pa-ri.

Để kết luận, một bức tranh rõ ràng hơn về các biện pháp này sẽ có thể được rút ra trong vòng ba tháng tới.

Guy BLOCK

Luật sư Thành viên

Trưởng Phòng Năng lượng, Thay đổi Khí hậu và Lưu động

Điện thoại: +32 – 477 22 70 31

E-mail: g.block@janson.be Website: www.janson.be